

Tradició, humanisme i treball cooperatiu

L'Escola Pia d'Olot és un centre concertat que imparteix educació infantil, primària, secundària obligatòria, cicles formatius i programes de formació i inserció (PFI). Des de l'any 2015 impulsa un projecte educatiu renovador, SUMMEM, basat en un currículum interdisciplinari i el treball cooperatiu de l'alumnat. Alhora, l'escola disposa d'un patrimoni immaterial molt gran: al claustre es respira un aire familiar que en bona part és el fonament per endegar transformacions importants.

Text > **JORDI FEU**, sociòleg i doctor en ciències de l'educació

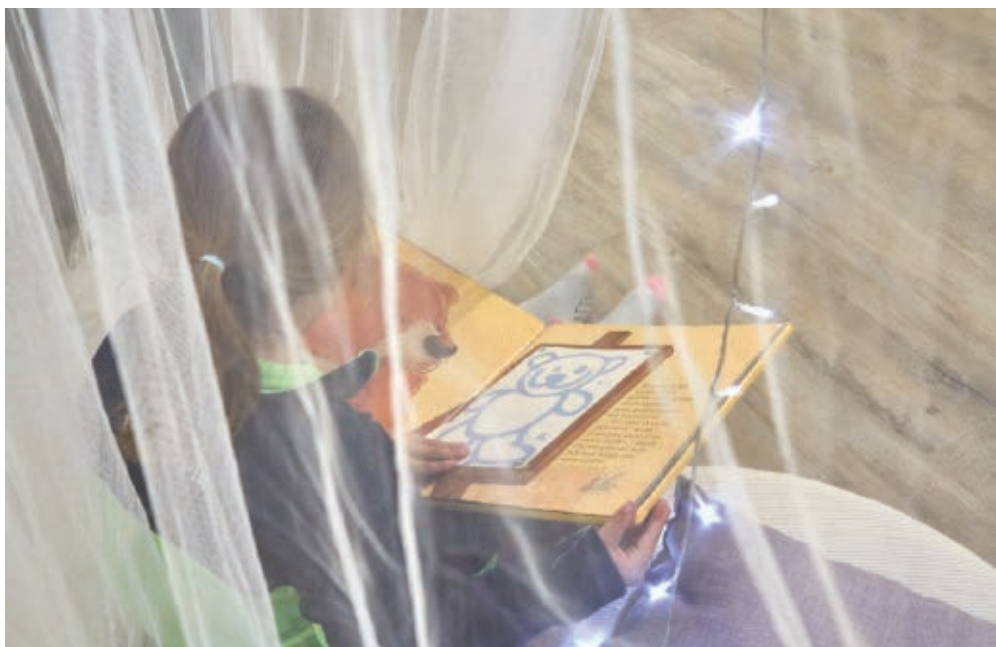
Voldria començar aquest article dient que l'Escola Pia d'Olot és una escola que em resulta familiar perquè en vaig ser alumne, perquè hi va un dels meus fills i perquè és una escola que es fa present a la ciutat on visc, Olot, participant en diverses activitats culturals i socials sovint de caràcter col·laboratiu i comunitari.

Si l'he de definir amb poques paraules, diria que és una escola concertada, inclusiva i amb un projecte educatiu que la fa singular i interessant des del punt de vista pedagògic i social. Com tot centre educatiu que forma part de la Xarxa Escola Pia Catalunya és una escola religiosa d'adscripció catòlica. Bé és veritat, però, que la religiositat queda circumscrita, fonamentalment, a l'ensenyament de la cultura religiosa en un sentit ampli i plural, mitjançant una assignatura pròpia i, d'altra banda, al cultiu d'uns valors transversals que, emparats en els drets humans, volen impregnar la cultura escolar del centre.

És una escola gran, si tenim en compte la mida de les escoles de la ciutat i la comarca: té dues línies que van des de P3 fins a quart d'ESO, a més d'alguns cicles formatius de grau mitjà i superior i PFI. És una escola amb tradició, tant per les característiques de l'edifici (un edifici gran, amb una façana

>> Un grup d'alumnes d'educació infantil del centre fent una activitat de joc simbòlic.
(Foto: JOAN JUANOLA)

>> Una nena al racó de lectura de la seva aula.
(Foto: JOAN JUANOLA)

>> El taller de construccions amb material reciclat estimula la creativitat i el treball en equip. (Foto: JOAN JUANOLA)

na principal amb elements arquitectònics neoromànics) com pels anys que fa que existeix (l'escola es va fundar el 1858). També li atorga fonament el patrimoni intel·lectual que hi han fressat escolapis pedagogs, mestres, filòsofs i polítics que han creat tendències en la línia del pensament crític i transformador. Em refereixo a Octavi Fullat, Josep Maria Xirinaçs, Miquel Martí, José Luís Corzo, Jaume Botey o Mateu Trenchs, entre d'altres.

Permeteu-me que abans que expliqui algunes qüestions centrals del projecte educatiu faci esment de dos fets aparentment aïllats, però que a parer meu són molt indicatius. El primer té a veure amb la jornada de portes obertes i el segon, amb la manera que els alumnes són rebuts cada dia quan entren a l'escola. La jornada de portes obertes és una «festa» els protagonistes de la qual

són, d'una banda, les famílies interessades a apuntar el fill o la filla a l'escola —o a saber què hi farà el curs vinent— i, de l'altra, els alumnes del centre, que són els encarregats d'explicar als pares i les mares tant el currículum com el funcionament ordinari del curs escolar. Aquesta tasca és voluntària i l'assumeix tota mena d'alumnat, cosa que posa de manifest la diversitat del centre. En

El projecte SUMMEM s'organitza majoritàriament entorn del treball cooperatiu amb grups de tres a cinc alumnes

relació amb la rebuda dels alumnes, cada dia del curs —del primer al darrer, tant si plou com si fa sol— en Ferran i la Montserrat —el director i la cap d'estudis actuals— donen el bon dia amb un somriure diàfan i franc a tots i cadascun dels alumnes, anomenant-los pel nom. Ara, en temps de pandèmia, a més, són els encarregats de prendre'ls la temperatura i de posar-los gel hidroalcohòlic. I així és com comença un dia normal a l'escola.

Actualment, l'Escola Pia d'Olot —així com la resta d'escoles pies de Catalunya— està immersa en un procés de renovació pedagògica important en fase de consolidació, a través del projecte SUMMEM. Un projecte que va néixer el 2015 i que fa una aposta clara per un currículum interdisciplinari que es descabdella a partir d'una pregunta central que es planteja als alumnes. Aquesta pregunta es concreta en altres de no previstes que plantegen els infants mateixos, i que es condueixen de tal manera que, com ja s'ha dit, obligatòriament integrin diferents àrees de coneixement. El projecte SUMMEM s'organitza majoritàriament al voltant del treball cooperatiu dels alumnes, que fan la feina en grups de treball d'entre tres i cinc persones amb un paper assignat que va canviant. Durant la jornada escolar, el treball cooperatiu es combina amb el treball individual, a fi que cada alumne tingui el seu temps i espai. A més, el projecte SUMMEM es combina, com a mínim fins ara, amb l'ensenyament del currículum ordinari a través de matèries

>> Un moment de joc dels alumnes d'educació infantil al pati del centre. (Foto: ARXIU ESCOLA PIA D'OLOT)

estandarditzades, que s'imparteixen amb metodologies i recursos diversos. El projecte SUMMEM, tot i tenir unes directrius generals compartides per totes les escoles pies del país, s'adapta a la realitat de cada centre.

Un altre element distintiu del centre són els equips docents, que s'organitzen en dos nivells: per etapes (més aviat prolongades, per tal de donar més coherència als processos educatius i psicològics dels alumnes: de tres a set anys, de set o vuit a dotze i de dotze o tretze a setze), i per aules i nivells. En aquest darrer cas, l'escola ha fet una aposta valenta —i a parer meu encertada— de disposar de tres docents tutors per aula, ajuntant en un sol grup els alumnes d'ambdues línies. Aquesta organització ha comportat que tots els docents, siguin especialistes o no, esdevinguin tutors referents d'un grup d'alumnes i famílies, i en l'aspecte arquitectònic i distributiu s'han tirat a terra els envans que separaven les aules dels dos cursos per tal de tenir un espai compartit organitzat, segons l'etapa, en ambients, racons o espais de treball específics.

El gir pedagògic i organitzatiu que he descrit ha estat possible per diversos factors, alguns dels quals ja fa temps que es respiren i es viuen al centre. En primer lloc, hi ha un claustre força estable que comparteix una idea fonamental: la voluntat de canviar per millorar l'educació que es fa en el dia a dia a l'escola, i que es guarda temps per pensar, imaginar i crear —fan una reunió set-

manal per repensar col·laborativament què es fa a cada etapa. A més, el claustre programa anualment una formació compartida per desplegar els aspectes estratègics, i temps lúdic perquè qui vulgui i pugui comparteixi vivències o experiències que n'apropin els membres i, sobretot, permetin descobrir els companys que fins ara només es coneixien superficialment.

Escola Pia d'Olot

- Centre privat concertat
- Inici: 1858
- Plaça de l'Escultor Josep Clarà, 9. 17800 Olot
- Tel.: 972 260 212
- A/e: olot@escolapia.cat
- Web: <https://olot.escolapia.cat>
- Educació infantil, primària, secundària i FP
- Sis-cents cinquanta alumnes
- Seixanta-cinc professionals i trenta-cinc de suport